

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabonapiaci jelentés.....	2
A gabonafélék termelői ára.....	4
Kötési ár a Budapesti Értéktőzsde Árupiaci szekcióján	7
Gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési átlagára.....	12
Külpiaci információk.....	14

Készítette:

Molnár Zsuzsa

E-mail: Molnar.Zsuzsa@aki.gov.hu

Olajosmag piaci jelentés	18
---------------------------------------	-----------

A szójabab, a szójaolaj és a szójaliszt különböző határidőkre szóló kötési ára a Chicago-i Árutőzsdén	20-21
A növényi olajok heti átlagára a Milánói Árutőzsdén	22
A nyers növényi olajok árai	23
Az olajos növények és –darák európai árai	24

Készítette:

Kemény Gábor

E-mail: Kemeny.Gabor@aki.gov.hu

Kiadó:

Agrárgazdasági Kutató Intézet

Piaci-árinformációs Szolgálat

Magyarország, H-1463 Budapest Pf. 944

Telefon: (0036) 1 476 6092

Fax: (0036) 1 217 8111

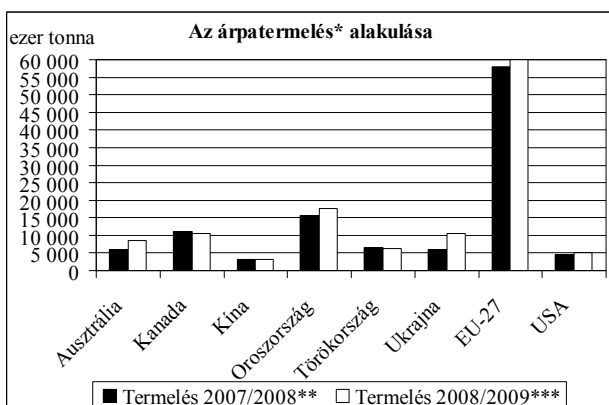
Internet: www.aki.gov.hu

GABONAPIACI JELENTÉS¹

- Az USDA szerint az árpatermelés 142 millió tonnára, az árpafelhasználás 140 millió tonnára nőhet a világon a 2008/2009. gazdasági évben.
- Németországban és Franciaországban is elkezdődött az őszi árpa aratása.
- Magyarországon az őszi árpa vetésterületének 81%-án betakarították a termést – az eddigi eredmények nagyon kedvezőek.
- Az étkezési búza és a kukorica hazai termelői ára tovább csökken.
- Az őszi árpa hazai termelői ára az előző évihez hasonlóan 34 ezer Ft.

Árpa helyzetkép

Az USDA legfrissebb, júniusi előrejelzése szerint a világ árpatermelése a 2008/2009. gazdasági évben meghaladhatja a 142 millió tonnát. Ez 8 millió tonnával több a 2007/2008. gazdasági évhez (134 millió tonna) viszonyítva. Az összes árpafelhasználás 140 millió tonna körül várható a 2008/2009. gazdasági évben, ami csaknem 2 millió tonna többlet az előző évhez képest. A termelés bővülésére számítanak az EU-27-ben (+2 millió tonna), Ausztráliában (+2,6 millió tonna), Ukrajnában (+4,5 millió tonna) valamint Oroszországban (+1,85 millió tonna).

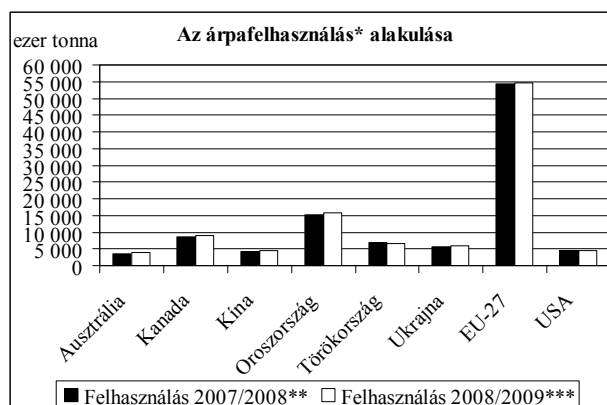

Forrás: USDA

* Őszi és tavaszi árpa összesen.

** Előzetes adat.

*** Előrejelzés.

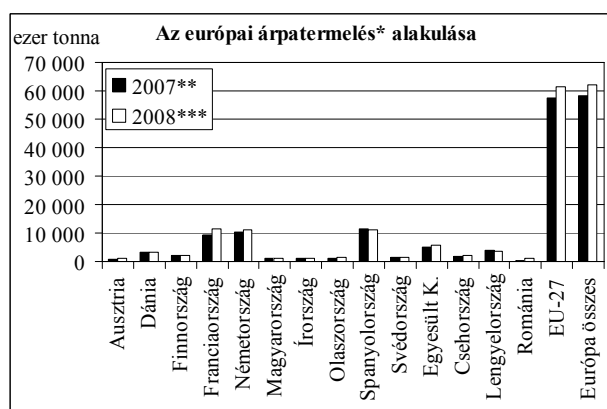
Forrás: USDA

* Őszi és tavaszi árpa összesen.

** Előzetes adat.

*** Előrejelzés.

Az USDA szerint 59,9 millió, a COCERAL szerint több mint 61 millió tonnára nőhet a legnagyobb árpatermelő, az EU-27 idei árpatermelése. A COCERAL előrejelzése szerint jelentősebb termésnövekedés Franciaországban, Németországban, Romániában várható, míg Spanyolország és Lengyelország termelése kismértékben csökkenhet.

Forrás: COCERAL

* Őszi és tavaszi árpa összesen.

** Előzetes adat.

*** Előrejelzés.

Németország egyes területein megkezdődött az őszi árpa betakarítása. A terméskilátások egyelőre pozitívak, habár a heves esőzések és a szélviharok hatására sok helyen megdőlt a gabona. Helyenként jégesőről számoltak be, ami termésveszteséget okozhat. Összességében mintegy 0,5 millió tonnával 8,83 millió tonnára nőhet az idei ősziárpa-termés az országban. A takarmányárpa kereskedelme mindeközben a déli országrészben szinte teljesen leállt, Északnyugaton és Keleten kis volumenű ügyletekre

¹COCERAL, USDA, ZMP, MgSzH

korlátozódik a forgalom. Nincs egységes árfejlődés, más az elképzelése a vásárlóknak és más az eladóknak. Sok termelő arra számít, hogy a takarmánygyártók részéről hirtelen megnövekszik a kereslet. A sörárpát illetően regionálisan eltérő a helyzet. Ahol elegendő volt a csapadék, ott a növényállományok jól fejlettek, a szárazság sújtotta területeken azonban minőségi és mennyiségi csökkenés várható. A tavaszi árpa termése 2,3-2,5 millió tonna lehet 2008-ban Németországban, ami 0,2-0,4 millió tonnával több az előző évhez képest.

Franciaországban szintén megkezdődött az őszi árpa aratása. Az első hírek gyenge termésről számolnak be.

Magyarországon az MgSzH 2008. július 2-i jelentése szerint az őszi árpa területének 81%-án (csaknem 160 ezer hektáron) takarították be a termést. Az országos termésátlag igen jó, 4,8 t/ha, így az össztermés eddig 760 ezer tonna. A minőséget illetően is kedvező hírek érkeztek az aratás kezdete óta. A bő termés hatására jelentős árcsökkenés tapasztalható. A termelők egyelőre ragaszkodnak a 40 ezer Ft körüli árszinthez, míg a felvásárlók 30-35 ezer Ft közötti ajánlatokat tesznek. Zala megyében megkezdődött a tavaszi árpa betakarítása. Baranya, Somogy, Tolna, Komárom-Esztergom megyékben az őszi búza aratását is elkezdték. Eddig igen kedvezőek a tapasztalatok.

Termelői árak

Az **őszi árpa** termelői árában kismértékű regionális különbség látható (1-2. táblázat). Az országos átlagár a várt 34 ezer Ft körül alakult 2008. 26. hetében. Ez az ár az egy évvel ezelőtti árszintnek felel meg.

Az egy évvel ezelőtti ártendencia mind az étkezési búza, mind a kukorica esetében megfordulni látszik, a tavalyi betakarításkori árnövekedéssel ellentétben jelenleg az árak mérséklődése jellemző. Az **étkezési búza** hazai termelői ára 2008. júniusában 2008. májusához képest több mint 11 ezer Ft-tal csökkent (1. ábra). Míg májusban a havi átlagár csaknem elérte a 60 ezer Ft-ot, addig júniusban 48300 Ft körül alakult. A

2007-es és 2008-as termelői árak közötti különbség egyre jobban csökken. 2008. márciusában 110%-kal volt magasabb az étkezési búza hazai termelői ára előző év azonos időszakához viszonyítva, ezzel szemben 2008. júniusában kb. 40%-kal volt nagyobb az ár 2007. júniusához képest. Az őszi búza betakarításának kezdetével, valamint a jó terméseredmények hírére további csökkenés valószínűsíthető.

A **takarmánykukorica** termelői ára szintén mérséklődik, de a csökkenés mértéke kisebb, mint az étkezési búza esetében (2. ábra). 2008. júniusában kb. 1700 Ft-tal volt alacsonyabb a kukorica termelői ára a májusi árhoz képest, ez az előző év azonos időszakához viszonyítva kb. 40%-kal magasabb árszint. A kukorica kedvező terméskilátásai, valamint a jó búzatermés hatására a kukorica áránál is további csökkenés várható, amely a betakarításáig mérsékelt, azt követően – amennyiben a várakozásoknak megfelelően alakul a termés – nagyobb mértékű lehet.

Határidős jegyzések

A búzára és kukoricára vonatkozó betakarításkori (búza júliusi; kukorica decembéri) chicagói jegyzések az utóbbi hetekben együtt mozognak. A két jegyzés közötti különbség kisebb, mint 5000 Ft tonnánként a búza javára (6. ábra). A 2008. 25. heti mérséklődés után újra emelkedett mindkét termény jegyzése 2008. 26. hetében.

Az amerikai tőzsdén bekövetkezett változások hatására a Budapesti Értéktőzsde árupiaci szekciójában az euro búza augusztusi jegyzése újra 45 ezer Ft fölé emelkedett június közepén (3. ábra). Azóta kisebb ingadozásokkal mérséklődik, ami a betakarítás valamint, a jó, de még kezdeti eredmények hatása. A takarmánykukorica esetében a betakarítás utáni, novemberi jegyzés követte leginkább az amerikai trendet (4. ábra). Néhány napos csúcs után azonban visszaesett a korábbi szintre. Az utóbbi időszak ingadozása a még bizonytalan termés hatását jelzi, annak ellenére, hogy kedvezőek a kilátások.

1. táblázat

A GABONAFÉLÉK TERMELŐI ÁRA A 26. HÉTEN *SZÁRMAZÁSI HELY SZERINT

Megnevezés		*Szarmazási hely			Országos		
		Dunántúl	Alföld	Észak - Magyaro.	2008. 25. hét	2008. 26. hét	2008. 26. hét/ 2008. 25. hét (%)
Étkezési búza	tonna	352,96			1 964,92	1 038,65	52,86
	Ft/t	43 621,75			47 122,35	47 136,48	100,03
Takarmánybúza	tonna	-	-	-	-	-	-
	Ft/t	-	-	-	-	-	-
Takarmánykukorica	tonna		1475,61	-	2 345,70	1 665,38	71,00
	Ft/t		46351,82	-	46 815,45	46 166,38	98,61
Takarmányárpa	tonna	6 343,44	3 457,36			9 807,80	
	Ft/t	35 017,20	32 765,05			34 219,71	

*Szarmazási hely, ahol a gabonát megtermelték

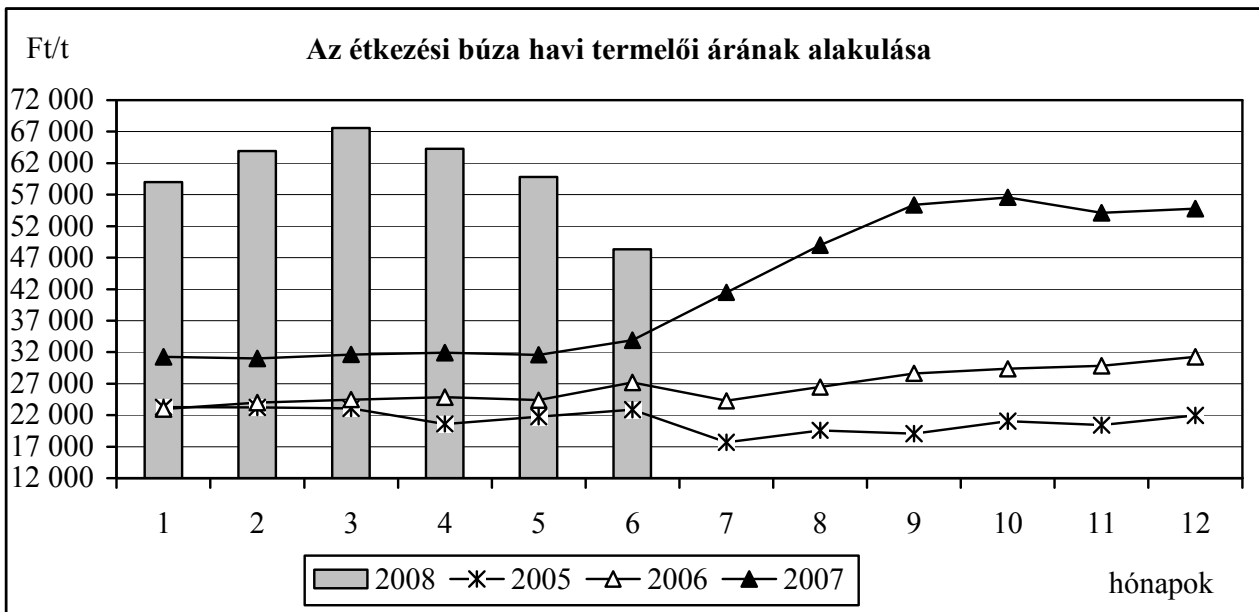
Az országos átlaggal a regionális összes mennyiség és az átlagár sem egyezik. Ennek oka, hogy volt felvásárlás az adott régióban, azonban az adatszolgáltatók alacsony száma miatt egyes régiók adata nem publikus. Az országos átlagban a nem publikált adatok benne vannak.

2. táblázat

A GABONAFÉLÉK TERMELŐI ÁRA A 26. HÉTEN

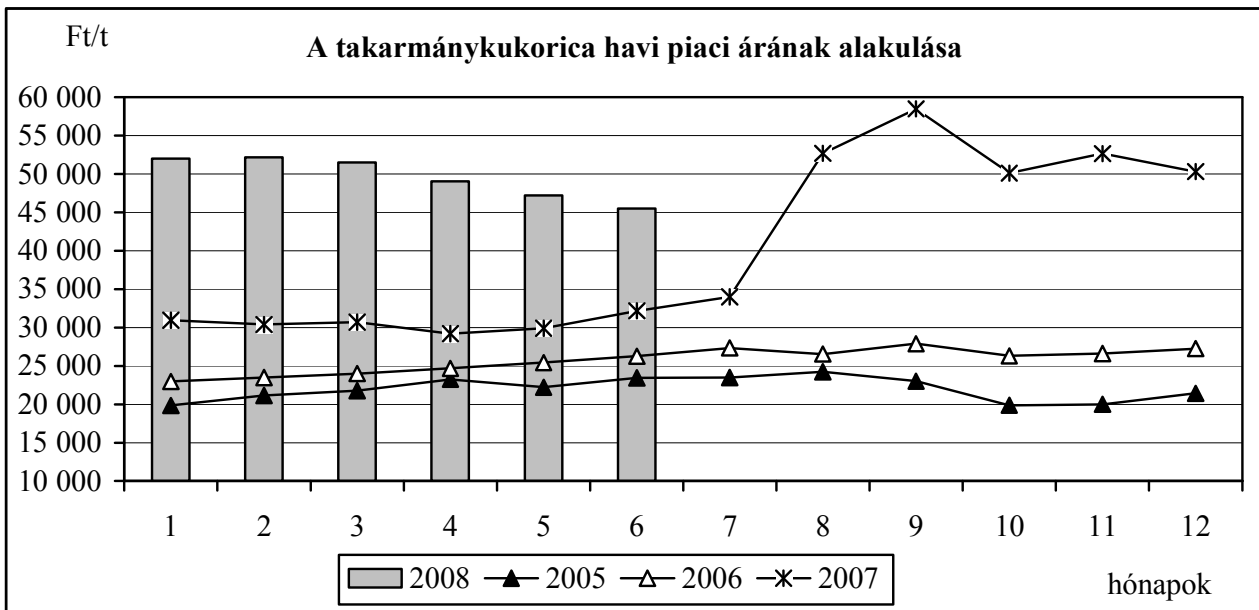
Megnevezés		Országos				
		2007. 26. hét	2008. 25. hét	2008. 26. hét	2008.26. hét/ 2007. 26. hét (%)	2008. 26. hét/ 2008. 25. hét (%)
Étkezési búza	tonna	19 028,69	1 964,92	1 038,65	5,46	52,86
	Ft/t	34 380,48	47 122,35	47 136,48	137,10	100,03
Takarmánybúza	tonna	276,24	-	-	-	-
	Ft/t	33 580,74	-	-	-	-
Takarmánykukorica	tonna		2 345,70	1 665,38		71,00
	Ft/t		46 815,45	46 166,38		98,61
Takarmányárpa	tonna	14 904,95		9 807,80	65,80	
	Ft/t	33 185,76		34 219,71	103,12	

1. ábra

Forrás: PÁIR, termelői ár: ÁFA és szállítási költség nélküli ár

2. ábra

Forrás: PÁIR, termelői ár: ÁFA és szállítási költség nélküli ár

**AZ ÉTKEZÉSI BÚZA TERMELŐI ÁRÁNAK ALAKULÁSA
NÉHÁNY KÖZÉP-KELET- ÉS NYUGAT-EURÓPAI ORSZÁGBAN**

hetek	Észtország	Nagy-Britannia	Németország	Szlovákia	Magyarország
Ft/tonna					
8	59 380	-	65 810	60 370	63 530
9	57 120	-	66 900	61 870	67 760
10	56 760	69 490	67 340	62 730	67 558
11	-	69 880	67 620	63 640	67 098
12	57 680	-	66 740	62 760	68 886
13	56 460	67 340	65 420	59 260	67 234
14	54 110	65 010	61 970	59 680	64 437
15	-	-	-	-	67 312
16	-	62 250	58 080	61 350	63 624
17	54 220	-	55 380	59 830	64 861
18	55 860	-	52 370	61 670	62 420
19	59 810	-	51 210	59 600	66 568
20	53 120	-	50 770	60 830	63 703
21	-	-	49 320	59 520	60 131
22	-	-	47 380	63 500	58 169
23	40 160	-	46 710	59 830	55 208
24	-	-	46 970	60 930	47 859
25	50 660	-	46 950	61 000	47 122
26	-	-	45 160	-	47 136

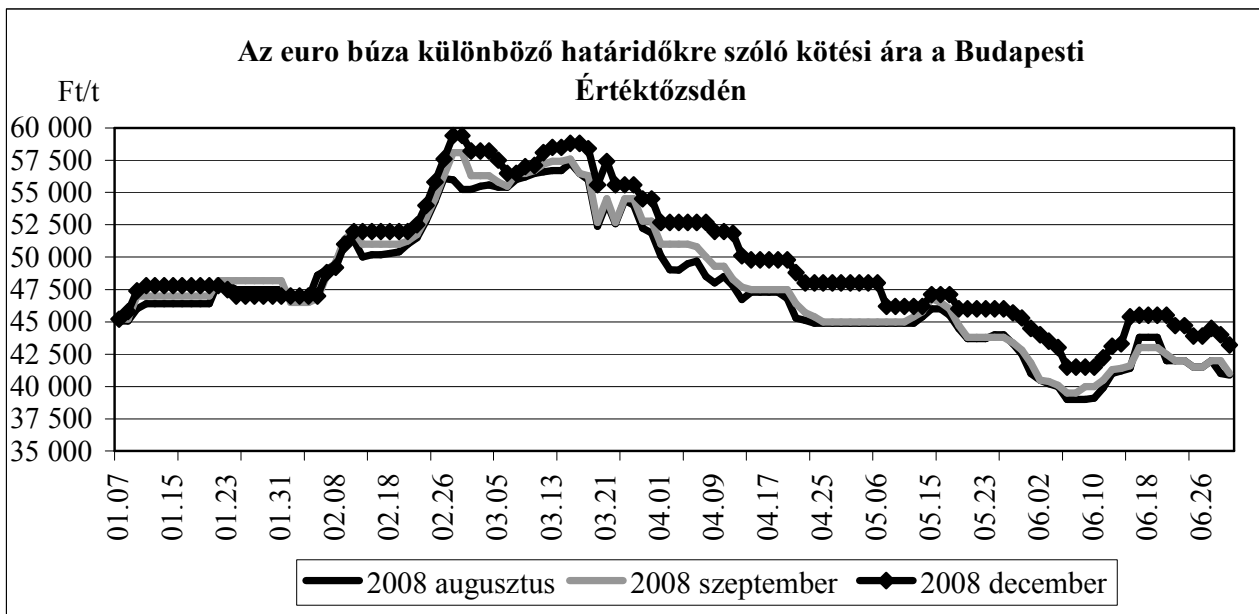
hetek	Oroszország	Lengyelország	Lettország	Bulgária	Litvánia
Ft/tonna					
8	59 140	66 070	62 720	66 080	65 390
9	62 450	66 910	65 930	67 290	67 150
10	63 960	68 620	-	67 480	70 050
11	-	69 730	60 330	67 890	72 180
12	65 470	68 550	-	65 790	68 820
13	67 680	68 590	65 820	66 020	67 300
14	-	69 650	66 410	66 390	68 450
15	-	-	-	-	-
16	-	69 790	63 440	64 530	63 860
17	-	69 520	63 700	63 730	62 990
18	-	68 250	-	64 390	63 950
19	-	66 460	59 740	63 050	63 670
20	-	66 290	56 850	61 450	55 370
21	-	63 700	-	54 100	-
22	-	61 610	48 520	-	49 840
23	-	59 600	50 900	47 050	-
24	-	59 830	-	45 590	-
25	-	59 310	-	44 110	47 880
26	-	-	-	-	60 150

Megjegyzés-az ár a következő standardra vonatkozik:

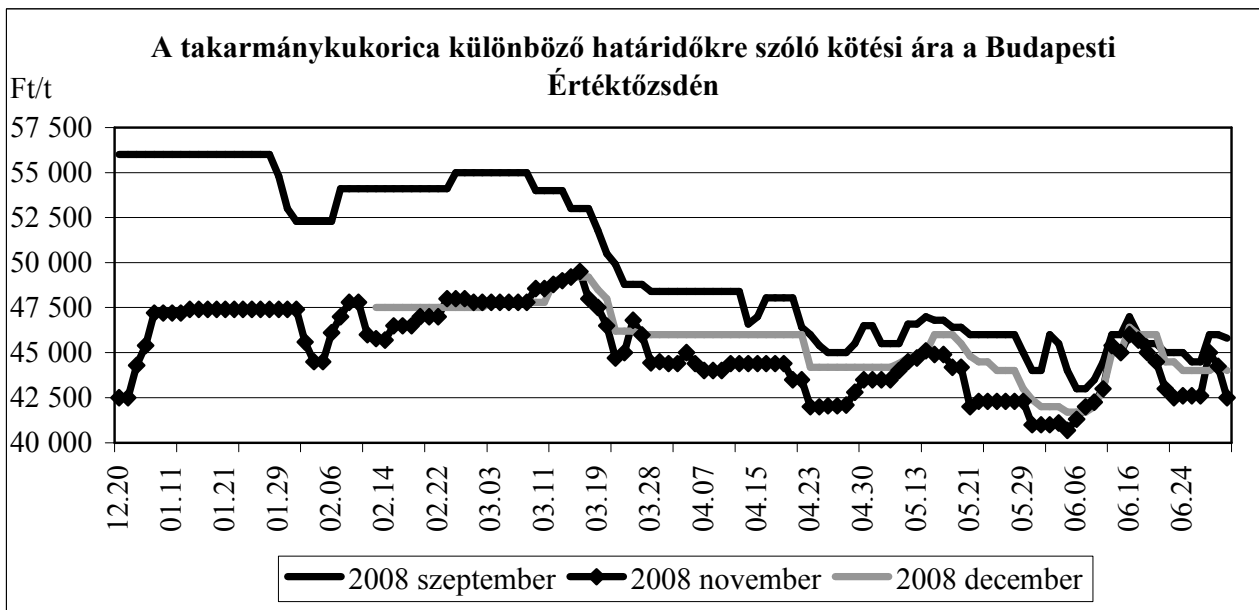
- hektoliter súly min. 73 kg
- nedvességtartalom max. 14,5%
- idegen magtartalom max. 7%
- csirázott szemszázalék max. 4%
- Hageberg-féle esésszám min. 220

Eltérések a standardtól:

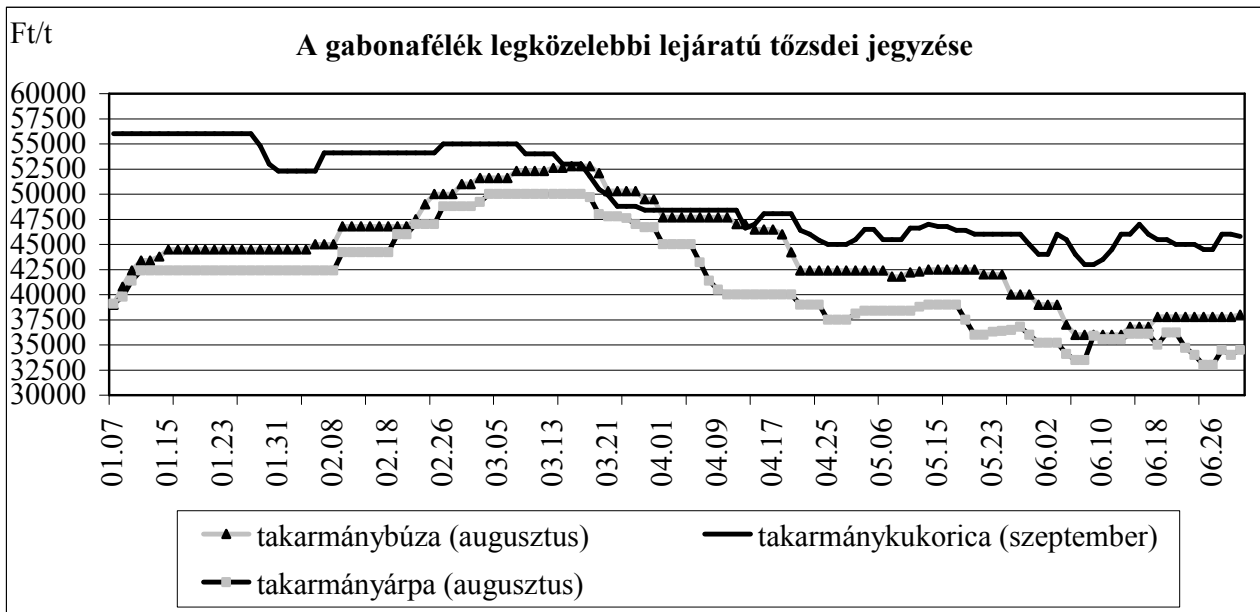
- Bulgária -hektoliter súly min.76kg, nedvességtartalom max.14%, idegen magtartalom max.4%
- Csehország -hektoliter súly min 76kg, nedvességtartalom max.14%, idegen magtartalom 6%, csirázott szemszázalék 2,5%
- Észtország -hektoliter súly 72 kg, Hageberg-féle esésszám 180, csirázott szemszázalék 3%
- Lengyelország -hektoliter súly min.76 kg, idegen magtartalom max. 6%
- Magyarország -hektoliter súly 76 kg, csirázott szemszázalék max. 2%, Hageberg-féle esésszám 230
- Nagy-Britannia -hektoliter súly min.76 kg, Hageberg-féle esésszám 250
- Szlovákia -hektoliter súly min. 76 kg, nedvességtartalom max. 14%
- Ukránia - 12%-os fehérjetartalom, idegen magtartalom max. 8%
- Oroszország -nedvességtartalom max. 15%

Forrás: BÉT

Forrás: BÉT

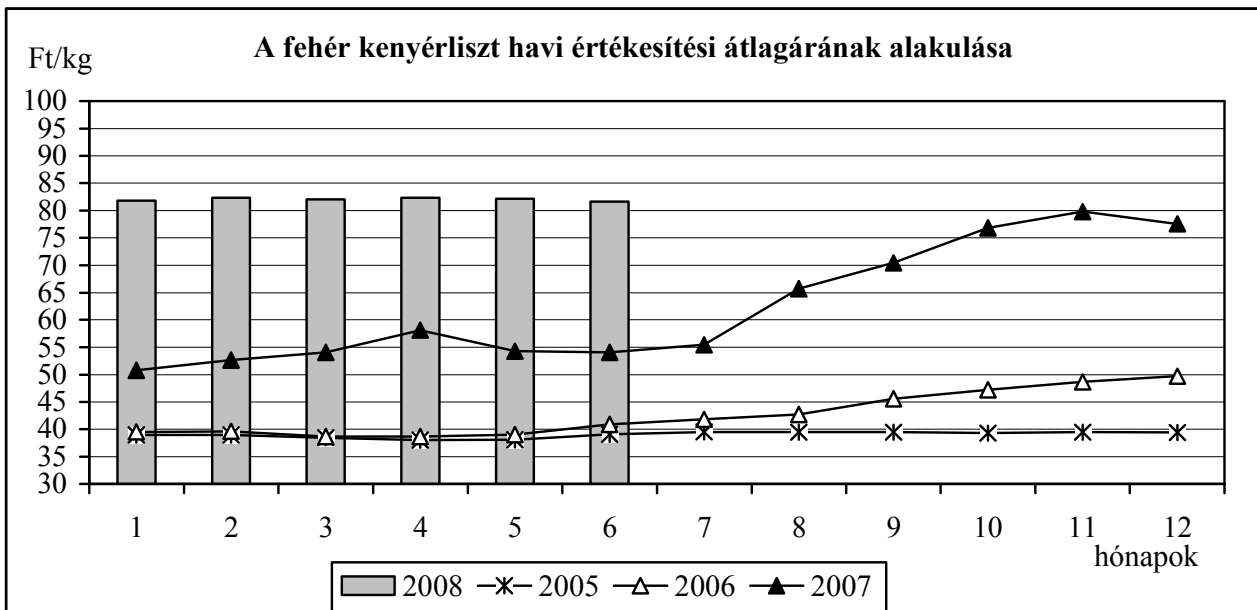
Forrás: BÉT

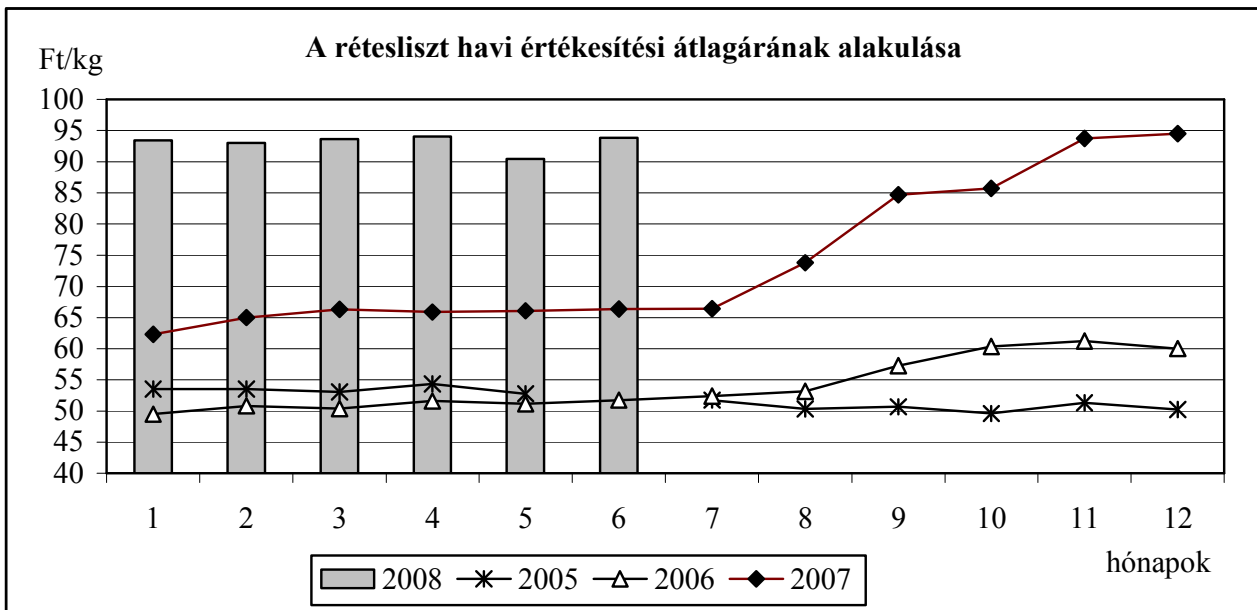
US 2 YC-USA 2. Yellow Corn

US No. 2 SRW-USA 2. Soft Red Winter

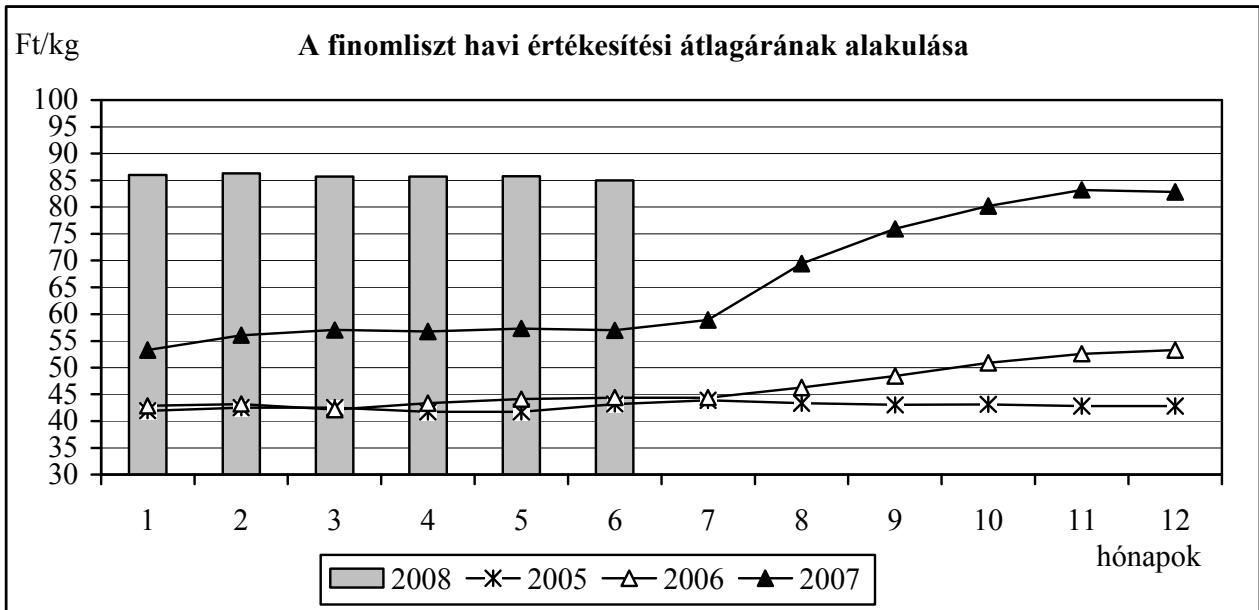
Forrás: CBOT/CME-Chicago Board of Trade

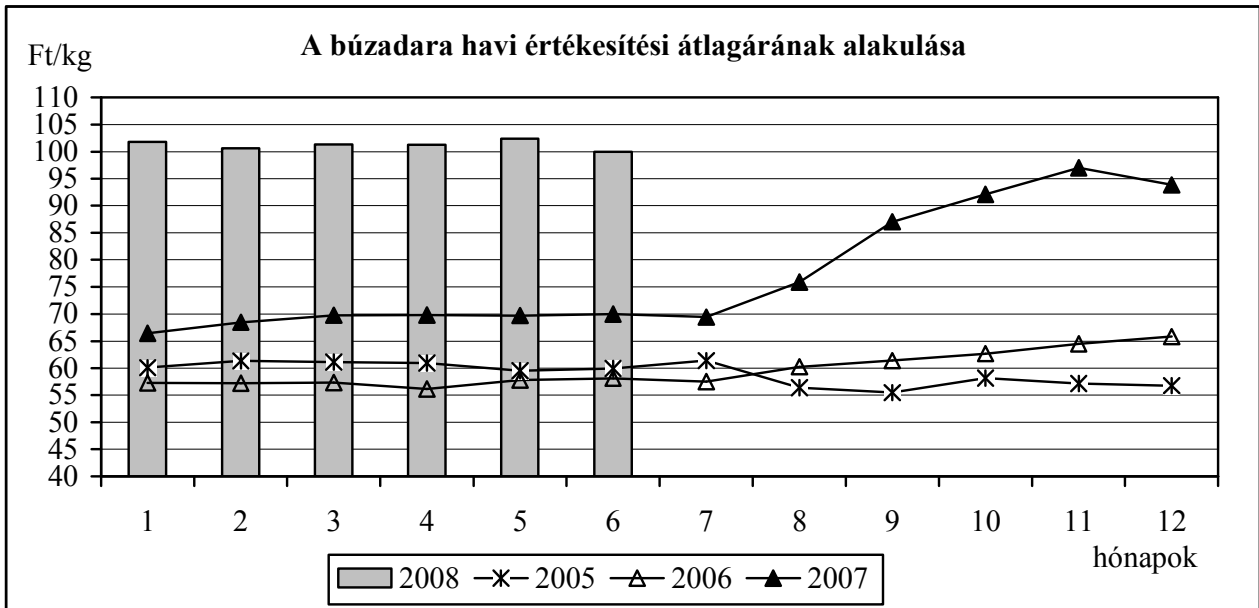
Forrás: PÁIR

Forrás: PÁIR

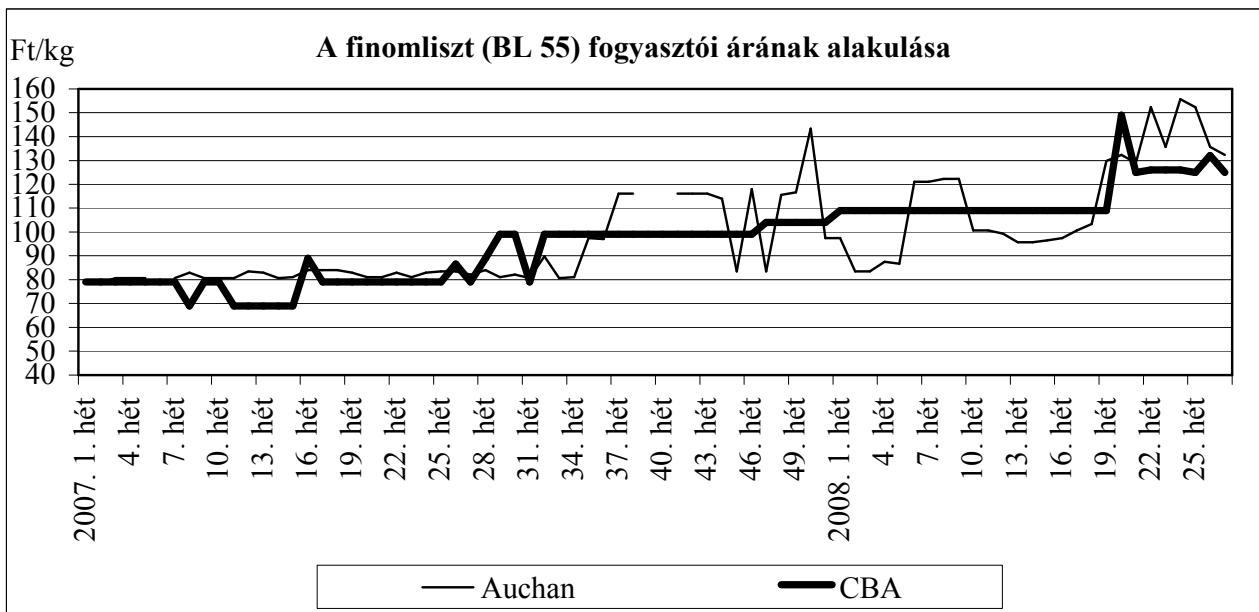

Forrás: PÁIR

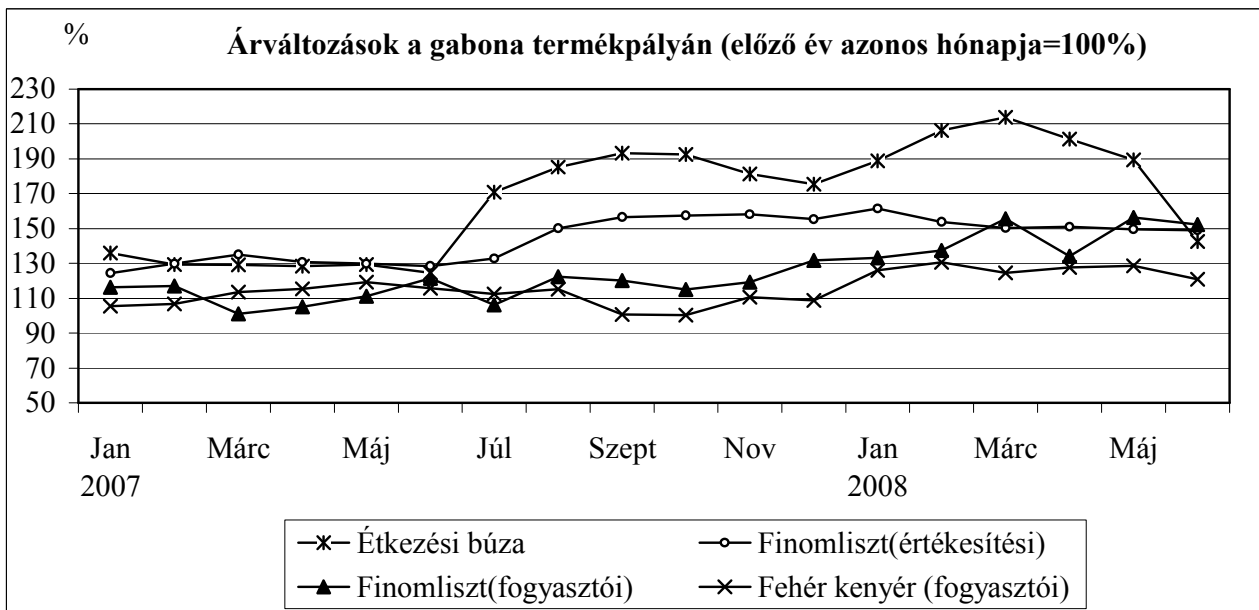
Forrás: PÁIR

11. ábra

Forrás: PÁIR

12. ábra

Forrás: PÁIR

GABONA ALAPÚ TERMÉKEK ÉRTÉKESÍTÉSI ÁRA A 26. HÉTEN

Gabonaipari termékek		Országos				
		2007. 26. hét	2008. 25. hét	2008. 26. hét	2008.26. hét/ 2007. 26. hét (%)	2008. 26. hét/ 2008. 25. hét (%)
Finomliszt BL 55 ömlesztett	tonna	1609,70	1570,10	1165,36	72,40	74,22
	Ft/kg	53,82	81,57	80,41	149,40	98,58
Finomliszt BL 55 zsákos	tonna	1914,64	2002,30	1660,85	86,74	82,95
	Ft/kg	56,97	84,05	83,85	147,18	99,76
Finomliszt BL 55 zacskós	tonna	904,19	1049,23	907,82	100,40	86,52
	Ft/kg	64,38	92,29	91,86	142,68	99,54
Rétesliszt BFF 55 ömlesztett	tonna	95,26	127,31	124,73	130,94	97,97
	Ft/kg	60,85	88,13	87,36	143,57	99,13
Rétesliszt BFF 55 zsákos	tonna	49,00	28,70	30,40	62,04	105,92
	Ft/kg	65,18	90,27	90,99	139,59	100,80
Rétesliszt BFF 55 zacskós	tonna	101,10	116,33	86,24	85,30	74,13
	Ft/kg	71,12	100,99	102,02	143,44	101,02
Fehér kenyérliszt BL 80 ömlesztett	tonna	898,21	798,86	668,30	74,40	83,66
	Ft/kg	52,60	79,65	79,27	150,70	99,52
Fehér kenyérliszt BL 80 zsákos	tonna	1562,63	1415,00	1189,45	76,12	84,06
	Ft/kg	54,75	82,67	82,38	150,45	99,65
Tésztaipari liszt TL 50 ömlesztett	tonna	329,01	383,79	345,15	104,91	89,93
	Ft/kg	58,11	84,84	85,55	147,22	100,83
Tésztaipari liszt TL 50 zsákos	tonna	72,15	91,58	62,80	87,04	68,57
	Ft/kg	58,69	88,52	88,45	150,70	99,92
Étkezési búzadara AD zacskós	tonna	65,40	61,02	82,32	125,87	134,90
	Ft/kg	72,50	102,51	100,27	138,30	97,81

Forrás: PÁIR

5. táblázat

A MEGFIGYELT GABONA ALAPÚ TERMÉKEK FOGYASZTÓI ÁRA 2008-BAN

Termék	2007 június	2008 május	2008 június
Finomliszt BI 55 1 kg	111	158	167
Fehér kenyér 1 kg	188	241	226
Félbarna kenyér 1 kg	151	220	214
Étkezési búzadara AD /kg	119	182	189

Forrás: PÁIR

KÜLPIACI INFORMÁCIÓK

HATÁRIDŐS PIACOK (2008. június 27.)

6. táblázat

Búza

<i>MATIF, Párizs</i>		<i>CBOT, Chicago</i> <i>*(őszi, lágy búza)</i>		<i>Kansas</i> <i>** (őszi, kemény búza)</i>		<i>Minneapolis</i> <i>*** (tavaszi, kemény búza)</i>		<i>LIFFE*****</i>	
Szállítási határidő	EUR/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Szállítási határidő	Ft/tonna	Szállítási határidő	GBP / tonna
2008. augusztus	207,00	2008. július	329,01	2008. július	339,85	2008. július	67 506	2008. július	154,00
2008. november	209,25	2008. szeptember	335,07	2008. szeptember	347,19	2008. szeptember	55 824	2008. november	153,00
2009. január	211,50	2008. december	343,70	2008. december	354,91	2008. december	56 422	2009. január	155,00
2009. március	213,00	2009. március	351,14	2009. március	361,89	2009. március	57 481	2009. március	158,00
2009. május	213,25	2009. május	355,55	2009. május	366,67	2009. május	57 647	2009. május	161,00
2009. augusztus	206,00	2009. július	356,29	2009. július	360,05	2009. július	57 368	2009. július	162,75

*SRW-Soft Red Winter

**HRW-Hard Red Winter

***DNS-Dark Northern Spring

**** étkelési és takarmánybúza

CBOT-Chicago Board of Trade

KCBOT-Kansas City Board of Trade

MGE-Minneapolis Grain Exchange

Kukorica

7. táblázat

<i>MATIF, Párizs</i>		<i>CBOT, Chicago</i>	
Szállítási határidő	EUR/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna
2008. augusztus	218,50	2008. július	297,15
2008. november	218,50	2008. szeptember	302,26
2009. január	218,50	2008. december	309,84
2009. március	220,00	2009. március	316,44
2009. június	210,75	2009. május	319,29
2009. augusztus	210,75	2009. július	320,47

MATIF-Marché A Terme d' Instruments Financiers

Repce

<i>MATIF, Párizs</i>	
Szállítási határidő	EUR / tonna
2008. augusztus	456,25
2008. november	463,00
2009. február	470,25
2009. május	475,00
2009. augusztus	442,00
2009. november	444,25

MATIF-Marché A Terme d' Instruments Financiers

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

8. táblázat

ÉTKEZÉSI BÚZA ÉS TAKARMÁNYKUKORICA HATÁRIDŐS KIKÖTŐI ÁRA

	Piaci ár EUR/tonna	Piaci ár Ft/t	Piaci ár EUR/tonna	Piaci ár Ft/t	Szállítási hónap
Étkezési búza	2007.26. hét		2008. 26. hét		
Franciaország					
Rouen	-	-	211	49 657	június
La Pallice	-	-	201	47 299	június
* Creil	-	-	191	45 143	szeptember
Németország					
Hamburg	-	-	207	48 827	június
Würzburg	-	-	-	-	-
Köln	-	-	-	-	-
Drezda	-	-	210	49 535	június
Dánia					
Koppenhága	-	-	-	-	-
Olaszország					
Milánó	-	-	-	-	-
Bologna	-	-	-	-	-
Belgium					
Brüsszel	170	41 803	210	49 535	június
Spanyolország					
**Barcelona	-	-	232	54 724	június
Ausztria					
Bécs	-	-	-	-	-
Finnország					
Nokia	-	-	-	-	-
Takarmánykukorica					
Franciaország					
*Creil	-	-	-	-	-
Bordeaux/Bayonne	181	44 400	207	48 714	június
La Pallice	179	44 031	206	48 478	június
Németország					
Hamburg	-	-	226	53 309	június
Olaszország					
Bologna	-	-	-	-	-
Spanyolország					
**Barcelona	-	-	230	54 252	június

*FOB - Free on Board-bérmentesen a hajó fedélzetére rakva

** - import búzaár

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

TAKARMÁNYBÚZA ÉS TAKARMÁNYÁRPA HATÁRIDŐS KIKÖTŐI ÁRA

	Piaci ár EUR/tonna	Piaci ár Ft/t	Szállítási hónap
Takarmányárpa	2008.26. hét		
Anglia			
Kelet-Anglia	169	39 892	augusztus
Franciaország			
Rouen	176	41 402	június
La Pallice	186	43 760	június
* Creil	176	41 605	szeptember
Németország			
Hamburg	-	-	-
Hannover	-	-	-
München	-	-	-
Drezda	-	-	-
Dánia			
Koppenhága	-	-	-
Olaszország			
Bologna	-	-	-
Belgium			
Brüsszel	193	45 525	június
Spanyolország			
Barcelona	218	51 422	június
Ausztria			
Bécs	157	36 915	június
Finnország			
Raisio	158	37 328	június
Takarmánybúza			
Franciaország			
*Creil	-	-	-
Németország			
Hamburg	198	46 704	június
Hollandia			
*Rotterdam	208	49 063	június
Belgium			
Brüsszel	202	47 648	június

*FOB - Free on Board-bérmentesen a hajó fedélzetére rakva

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

NEMZETKÖZI GABONAJEGYZÉSEK

BÚZA	2008.06.20.		2008.06.27.		Szállítási hónap	Kikötő
	USD/t	Ft/t	USD/t	Ft/t		
keménybúza						
⁽¹⁾ Kanada CWRS 13,5%	439,10	67 507,23	452,90	68 659,64	augusztus	*FOB St. Lawrence
⁽²⁾ Ausztrália APH 14 %	414,00	63 648,36	414,00	62 762,40	április	*FOB Eastern States
⁽³⁾ US No. 2 DNS 14%	—	—	—	—	—	*FOB Portland
⁽⁴⁾ US No. 2 HRW	—	—	366,30	55 531,08	szeptember	*FOB US Gulf
⁽⁵⁾ Ausztrália ASW	404,00	62 110,96	404,00	61 246,40	április	*FOB Eastern States
⁽⁶⁾ EU, Franciaó. alapminőség	344,60	52 978,80	354,00	53 666,40	június	*FOB Rouen
lágybúza						
⁽⁷⁾ US No. 2 SRW	—	—	289,10	43 827,56	szeptember	*FOB US Gulf
⁽⁸⁾ Ukrajna lágy búza	287,50	44 200,25	285,00	43 206,00	június	*FOB Black Sea
DURUMBÚZA						
⁽⁹⁾ Kanada CWAD 1	648,40	99 685,02	649,10	98 403,56	június	*FOB St. Lawrence
⁽¹⁰⁾ Kanada CWAD 2	648,40	99 685,02	649,30	98 433,88	június	*FOB St. Lawrence
KUKORICA						
⁽¹¹⁾ US No. 3 YC	303,70	46 690,84	318,80	48 330,08	augusztus	*FOB US Gulf
Argentína	293,00	45 045,82	284,90	43 190,84	június	*FOB Up River
ÁRPA						
⁽¹²⁾ EU , Franciaó., takarmány	—	—	291,00	44 115,60	június	*FOB Rouen
Ukrajna, takarmány	265,00	40 741,10	—	—	június	*FOB Black Sea
⁽¹³⁾ US PNW	—	—	—	—	—	*FOB PNW

(1) CWRS-Canada Western Red Spring-13,5 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(2) Ausztrália APH- Australian Prime Hard-14 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(3) US No. 2 DNS- USA Dark Northern Spring- 14%-os fehérjetartalom-keménybúza

(4) US No. 2 HRW-USA Hard Red Winter-13,5 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(5) ASW- Australian Standard White-standardbúza

(6) EU, Franciaó. alapminőség - a világgpiaci árnak elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár

(7) US No. 2 SRW- USA Soft Red Winter-10,3 %-os fehérjetartalom-lágybúza

(8) Ukrajna lágy búza- 12%-os fehérjetartalom-lágybúza

(9) Kanada CWAD 1-Canada Western Amber Durum 1-kemény

(10) Kanada CWAD 2-Canada Western Amber Durum 2-kemény

(11) US YC 3- USA No. 3 Yellow Corn

(12) EU , Franciaó., takarmányárpa-a világgpiaci árnak elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár

(13) US PNW- USA Pacific Northwest

*FOB-Free on Board-bérmentesen a hajó fedélzetére rakva

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

OLAJOSMAG PIACI JELENTÉS

- *Folytatódik az olajos magvak világpiaci áremelkedése, amelyet most már az inflációs félelmek és az ásványolaj árának emelkedése is meghatároz.*
- *Jelenősen erősödött a forint a külföldi devizákhoz képest – a külföldi áremelkedés ellenére stagnáltak a hazai árak.*
- *Jó termés esetén megszűnhet a napraforgómag és termékei jelenlegi árelőnye a repcével és a szójával szemben.*
- *Kiváló a hazai repcetermés, a termés mennyiség akár 650 ezer tonna is lehet.*

Világpiaci helyzet

Az elmúlt hetekben folytatódott az olajos magvak piacán tapasztalható áremelkedés, ennek megfelelően nőtt a legfontosabb olajnövény, a szója és a belőle készült termékek ára a Chicago-i tőzsdén. Ezzel párhuzamosan drasztikusan erősödött a forint a külföldi devizákkal, így a dollárral szemben is. Mivel az erősödés mértéke a termékek többségénél elérte vagy meghaladta a dollárban kifejezett árnövekményt, a forintban kifejezett árak zömmel stagnáltak, néha pedig csökkentek (1-3. ábra).

Az áremelkedést kiváltó tényezők továbbra sem változtak: az USA-beli árvíz jelentősen rontotta a kilátásokat. Ezen felül Amerikában a vártnál nagyobb lett a kukorica és kisebb a szója vetésterülete. További árnövelő tényező (bár Argentínában véget ért a termelők exportvámok megszüntetését követelő demonstrációja), hogy az argentin szójadara-export elmaradása miatt hiány alakult ki a szójadara-piacon, emiatt az elmúlt hónapban e termék ára emelkedett a legjobban a szójaalapú áruk csoportjában.

Erősödtek az inflációs félelmek is, ami a piaci szereplőket a kínálati oldalon a termékértékesítés visszafogására, a keresleti oldalon pedig az árufelhalmozásra és a vásárlások előrehozatalára ösztönzi, ez pedig tovább erősíti az áremelkedést.

A keresleti oldalon ismét a fogyasztás és az olajosmag-sajtolás erősödésére lehet számítani (amit tovább erősít az ásványolaj árának szárnyalása, ezzel a biodízel iránti kereslet élénkülése), így várhatóan a jelentős terméstöbblet ellenére sem nőnek az olajosmag-készletek.

Európai kitekintés

Az európai piacokon is érezte hatását mind a szója és a növényolajok áremelkedése, mind a forint erősödése, így az árak euróban kissé nőttek, forintban viszont csökkentek (4-5. ábra).

A repce más olajnövényekhez képesti mérsékeltebb áremelkedése a vártnál nagyobb kanadai repce-vetésterületnek és a várhatóan nagyobb termésnek, valamint a kedvező európai és kínai termésnek köszönhető. Az európai termés megoszlása jelentősen eltér a tavalyitól. Tavaly az északnyugat-európai termés növekedett jelentősen, a délkelet-európai pedig csökkent az aszály miatt, ezzel szemben az idén több északi és nyugati országban (Nagy-Britannia, Lengyelország) kell hozamcsökkenéssel számolni a kedvezőtlen időjárás miatt, míg a Kárpátoktól délre fekvő új EU-tagállamok és Ukrajna számottevően több repcét takarít be. Ennek ellenére sem várható az árak csökkenése, mivel a repce esetében sem nőnek az átmenő készletek a fogyasztás bővülése miatt.

A napraforgó esetében viszont várhatóan kissé csökkennek az árak a fekete-tengeri régió és az új EU-tagállamok várhatóan jó termése miatt. Ez az ár-csökkenés azonban pusztán a naprafor-

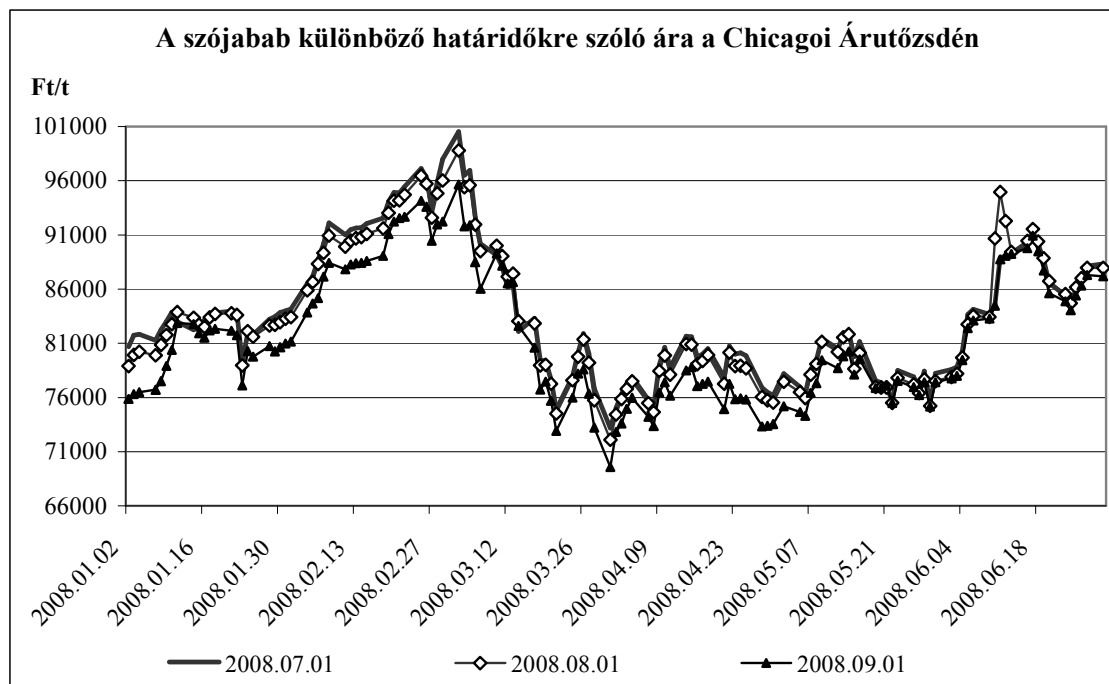
gő repcével és szójával szemben eddig meglevő jelentős árelőnyének eltűnését fogja eredményezni, ami az elmúlt év rendkívül rossz napraforgó-termése miatt alakult ki a piacon az elmúlt 12 hónapban. Az új termés várhatóan megszünteti a napraforgómag és -olaj hiányát a piacon, de a magas alapanyag- és olajárak továbbra is fennmaradnak.

Hazai körkép

A forint erősödésének hatására a külföldi áremelkedés nem jelent meg a hazai tőzsdei árakban, mind a napraforgó, mind a repce ára stagnált (6. ábra).

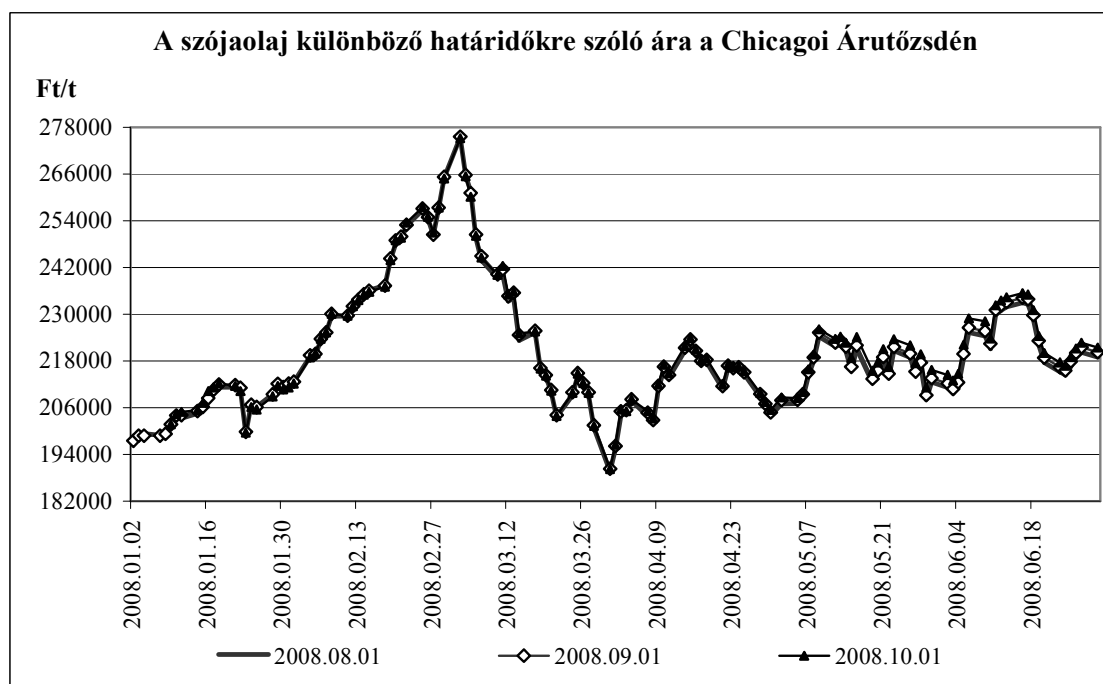
Itthon megkezdődött a repce betakarítása. Az eddigi hírek szerint kiváló termést sikerül betakarítani, a Dunántúlon nem ritkán 3 t/ha, de az alföldi megyékben is mindenhol 2,5 t/ha feletti hozamok tapasztalhatóak. Ennek megfelelően a várható termésátlag meghaladhatja a 2,6 t/ha-t, a termésmennyiség pedig a 650 ezer tonnát. Ilyen nagyságrendű repcetermést még soha nem takarítottak be hazánkban, bőven lesz tehát alapanyag mind a hazai repcefeldolgozók számára, mind az exportra.

1. ábra

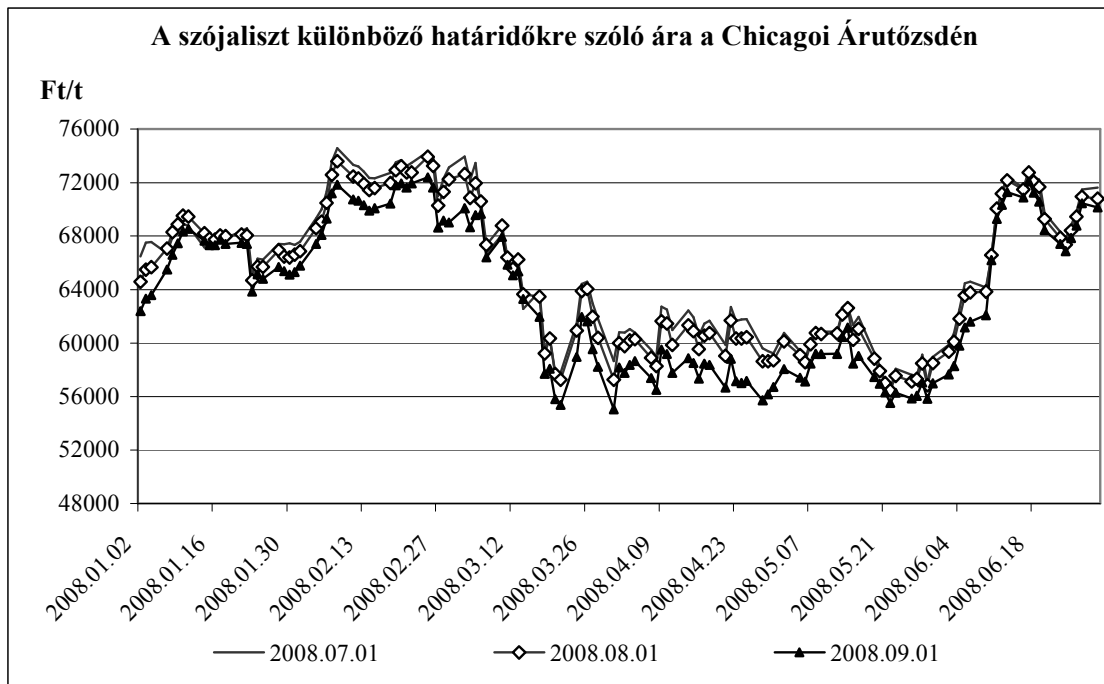
Forrás: CBOT/CME határidős gabonapiac - napi statisztika

2. ábra

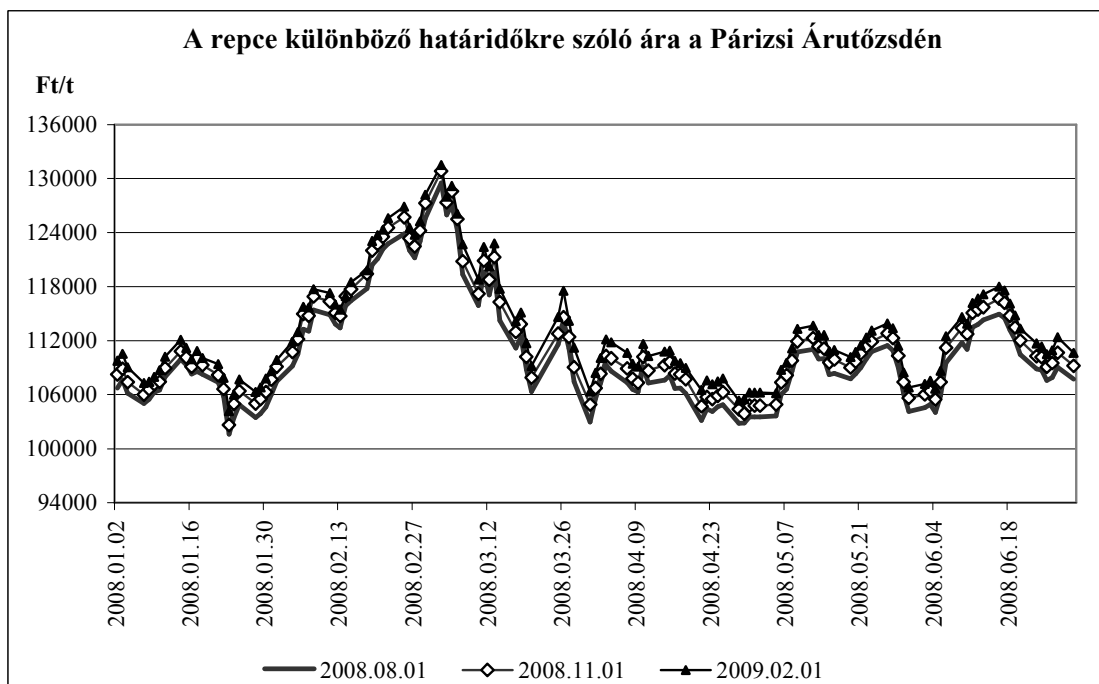
Forrás: CBOT/CME határidős gabonapiac - napi statisztika

3. ábra

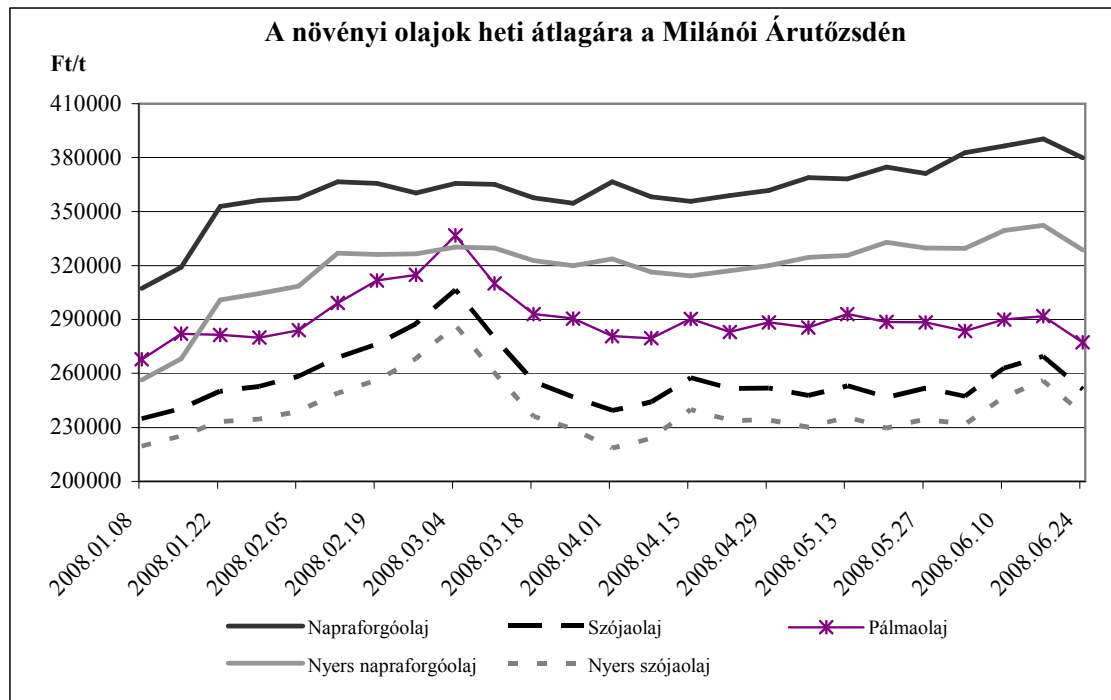
Forrás: CBOT/CME határidős gabonapiac - napi statisztika

4. ábra

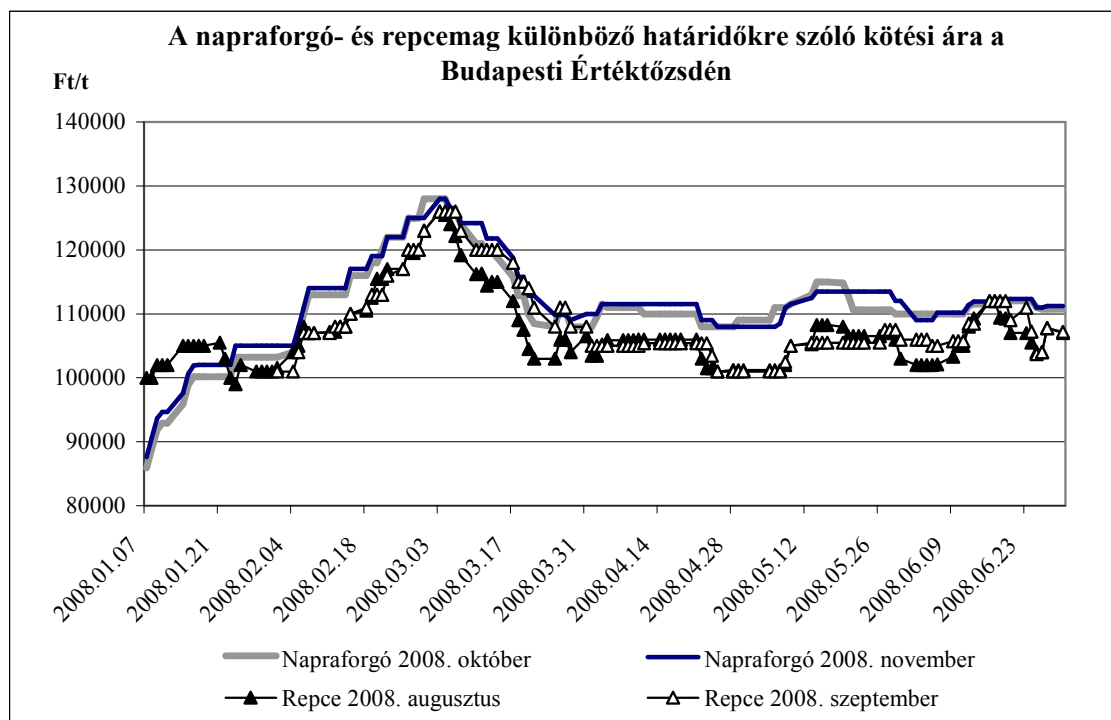
Forrás: MATIF határidős gabonapiac - napi statisztika

5. ábra

Forrás: Borsa di Milano - heti statisztika

6. ábra

Forrás: BÉT határidős gabonapiac - napi statisztika

1. táblázat

A FONTOSABB HAZAI OLAJOSMAGVAK TERMELŐI, A BELŐLÜK KÉSZÜLT TERMÉKEK
FELDOLGOZÓI ÉRTÉKESÍTÉSI ÁTLAGÁRA

Megnevezés		2007. június	2008. május	2008. június	2008. június / 2007. június	2008. június / 2008. május
Ipari Napraforgómag	tonna	30 852	3 863	1 466	4,8	38,0
	Ft/t	62 632	104 124	116 376	185,8	111,8
Repcemag	tonna	19 089	-	6 323	33,1	-
	Ft/t	63 364	-	106 319	167,8	-
Nyers napraforgóolaj	tonna	726	545	718	98,8	131,7
	Ft/t	140 557	300 527	301 668	214,6	100,4
Napraforgódara	tonna	19 741	15 900	11 547	58,5	72,6
	Ft/t	22 643	51 210	49 840	220,1	97,3
Nyers repceolaj	tonna	-	3 479	4 448	-	127,9
	Ft/t	-	226 506	237 705	-	104,9
Repcedara	tonna	-	2 653	12 243	-	461,5
	Ft/t	-	37 570	41 585	-	110,7

Forrás: AKI

2. táblázat

A NYERS NÖVÉNYOLAJOK ÁRA*

M. e.: Ft/t

Ország		Hollandia	Német- ország	Olasz- ország	Egyesült Államok	Magyar- ország
Termék	Időpont	Ártípus				
		Prompt nagyker. ár	Prompt nagyker. ár	Heti tőzsdei átlagár	Heti tőzsdei átlagár	Heti értékesítési ár
Napraforgó- olaj	2008.05.30	268 913	-	329 753	-	333 303
	2008.06.13	313 761	-	339 570	-	-
	2008.06.27	280 945	-	328 630	-	-
Repcelaj	2008.05.30	244 412	245 616	-	-	-
	2008.06.13	255 935	252 226	-	-	-
	2008.06.27	243 780	250 950	-	-	-
Szójaolaj	2008.05.30	228 038	227 556	234 667	214 915	-
	2008.06.13	242 829	242 334	246 791	229 966	-
	2008.06.27	234 220	230 635	237 974	219 320	-

Forrás: AKI, ZMP, BM, CBOT, DARSS

* Fontosabb exportőr és importőr államok

EURÓPAI OLAJNÖVÉNY- ÉS DARAÁRAK

3. táblázat

M. e.: Ft/t

<i>Ország</i>		<i>Hollandia</i>	<i>Franciaország</i>	<i>Németország</i>	<i>Ausztria</i>	<i>Magyarország</i>
Termék	Időpont	<i>Ártípus</i>				
		Prompt ár az olajmalom kapujában	Prompt ár az olajmalom kapujában	Heti termelői és értékesítési ár *	Heti tőzsdei átlagár	Heti termelői és értékesítési ár *
<i>Napraforgómag</i>	2008.05.30	-	114 380	-	113 395	102 391
	2008.06.13	-	118 694	-	112 431	116 194
	2008.06.27	119 500	141 010	-	106 812	-
<i>Napraforgódara</i>	2008.05.30	47 365	46 956	-	48 772	51 949
	2008.06.13	50 964	47 643	-	49 420	49 428
	2008.06.27	50 047	45 231	-	48 659	48 600
<i>Repcemag</i>	2008.05.30	115 704	106 554	105 491	104 860	-
	2008.06.13	115 480	111 647	106 831	105 018	-
	2008.06.27	118 664	108 506	103 897	102 065	-
<i>Repcedara</i>	2008.05.30	45 030	58 274	56 819	47 553	-
	2008.06.13	47 230	55 539	53 621	48 185	-
	2008.06.27	44 693	53 010	49 134	48 659	48 113

Forrás: AKI, ZMP, BLPW, DARSS

* A termelői ár a mag, az értékesítési ár a dara esetén értendő.